

Přehled připomínek k Víceletému národnímu strategickému plánu pro akvakulturu:

22 vyjádření k návrhu a vyhodnocení pro Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu bez připomínek

1. MŽP- odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů
2. MŽP- odbor ochrany ovzduší
3. MŽP- odbor ochrany vod
4. MŽP- odbor výkonu státní správy III
5. MŽP- odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny
6. Hlavní město Praha
7. Magistrát hlavního města Prahy , odbor životního prostředí
8. Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí
9. Krajský úřad Královehradeckého kraje
10. Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství
11. Krajský úřad Středočeského kraje
12. Krajský úřad Zlínského kraje
13. Liberecký kraj
14. Olomoucký kraj
15. Správa CHKO České Středohoří
16. Správa CHKO- Kokořínsko
17. Správa CHKO Labské Pískovce a krajské středisko Ústí nad Labem
18. Správa CHKO Žďárské vrchy
19. Správa Krkonošského národního parku
20. Český Báňský úřad v Praze
21. Státní úřad pro jadernou bezpečnost
22. Újezdní úřad vojenského újezdu Boletice

4 vyjádření k návrhu a vyhodnocení pro Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu s připomínkami

Výčet:

1. **MŽP, odbor odpadů:** doporučujeme provést srovnání produkce odpadů i s rokem 2012, jak je uvedeno na str. 28 v bodě 2.2.5 Odpady v dokumentu "Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu". Celková produkce odpadů mezi roky 2003 a 2012 poklesla o 16,8 %.

Vypořádání připomínky:

S připomínkou souhlasíme, celkový pokles produkce odpadů mezi lety 2003 a 2012 je 16,8 %. Na závěry hodnocení vlivů VNSPA nemá toto zpřesnění popisovaného trendu v oblasti odpadů vliv.

2. Krajský úřad Pardubického kraje: (orgán ochrany přírody)

Předložený „Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu“ z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, v řadě okruhů témat dostatečně nezohledňuje kapacitní možnosti vodních či mokřadních biotopů.

Saturace vodních ploch stále vyššími počty ryb na většině rybníků je již v současné době za skutečně dlouhodobě udržitelnou hranici fungování vodních biocenóz, které na mnoha lokalitách již proto nejsou schopny samostatné autoregulace. Rybníky díky zvyšování produkce musí být uměle přihnojovány za účelem rychlejšího nárůstu zoo- i fytoplanktonu v jarních obdobích, ryby musí být uměle dokrmovány granulemi, pH vodních ploch je často násilně upravováno čistě jen ve vztahu k požadavku několika málo druhů chovaných ryb a jejich choroby či paraziti musí být regulovány řadou chemických přípravků.

Navrhované optimistické varianty neustálého navyšování produkce (vztaženo na konstantní vodní plochu či objem) se proto pravděpodobně budou dostávat do stále silnějšího střetu s ochranou přírody.

Překrmování a chemické ošetřování ryb jako výsledného obchodního produktu je také v rozporu se směřováním trhu, tj. zvyšujícími se požadavky spotřebitelů na tzv. „bio“ kvalitu. I proto považujeme navržený záchranný protipožadavek uvedený ve „SWOT analýze rybářského odvětví v ČR - 2.C).2 Hlavní znaky plánovaných politických opatření“, tj. konkrétně pak "Snížení dovozů ryb a rybích výrobků zejména z třetích zemí..." (viz str. 57 předloženého "Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu") za nepochopení probíhajících tržních trendů.

(Vodoprávní úřad) Koncepce nezmiňuje skutečnost, že dosud není dokončena vyhláška pro aplikaci závadných látek

na rybnících určených pro chov ryb, která je nezbytně nutná pro sjednocení přístupu vodoprávních úřadů při povolování výjimek k aplikaci závadných látek na rybnících, přestože ve vyhodnocení SEA je tato problematika podrobně popsána.

Vypořádání připomínek:

Hodnocený VNSPA je obecnou koncepcí bez územních průmětů a konkrétních projektů týkajících se stanovování obsádek konkrétních rybníků apod. Hospodaření jednotlivých soukromých subjektů v této úrovni detailu VNSPA neupravuje. Problematika rizik negativních vlivů na životní prostředí plynoucí z intenzifikace chovu na rybnících je v rámci hodnocení SEA zdůrazňována, včetně potřeb jejich komplexního řešení i mimo rámec implementace VNSPA. Růst produkce ryb v rámci VNSPA je nicméně předpokládán zejména cestou zavádění intenzivních a recirkulačních technologií chovu ryb, nikoliv dalším zvyšování intenzity chovu na rybnících – toto je v dokumentu VNSPA jednoznačně uvedeno (interpretace připomínkovatele, že by VNSPA měl vést k další intezifikaci rybníčního hospodaření je mylná).

Požizovatel koncepce rovněž zásadně odmítá část připomínky hovořící o nepochopení probíhajících tržních trendů v souvislosti se SWOT analýzou. Reforma Společné rybářské politiky, k níž legislativa byla schválena v prosinci 2013 jednoznačně očekává snižování vylovování moří a zvýšení produkce z akvakultury. S tím plně koresponduje snaha ČR zvýšit produkci a snížit dovoz zejména ze třetích zemí. Příslušnou legislativu EU je možno na vyžádání přiložit.

Oblast problematiky jakosti vod a vyhlášky o aplikaci závadných látek na rybnících je v rámci hodnocení SEA dostatečně vysvětlena.

3. Greenpeace:

jedním z hlavních cílů koncepce je rozvoj udržitelné akvakultury. Pojem

udržitelná akvakultura není v koncepci definován a chybí i stanovení jasných kritérií toho, co je a není udržitelná akvakultura. Bez jasného vymezení cíle celé koncepce je dokument neakceptovatelný. Z koncepce je patrné, že pojem udržitelnost vnímají autoři veskrze ekonomicky a nikoliv environmentálně, což je v rozporu s cíli reformované Společné rybářské politiky EU. Podobně postupovali i zpracovatelé SEA, kteří na veřejném slyšení dokonce potvrdili, že pojem udržitelná akvakultura vnímaly primárně z ekonomického hlediska.

Nicméně o environmentálně udržitelné akvakultuře se v koncepci hovoří v souvislosti se specifickými cíli koncepce:

Ochrana a obnova vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů prostřednictvím podpory environmentálně udržitelné akvakultury kapitola 2.b).2)

Hlavní znaky plánovaných politických opatření str. 32.

Pro naplnění tohoto cíle koncepce stanoví jako jednu ze dvou hlavních priorit rybářství v ČR: í zachovat extenzivní a polointenzivní akvakulturu (rybníky) - především kapr produkovaný v polo intenzivních obsádkách (str. 32).

Polointenzivní akvakultura je poměrně široký pojem. Aby mohla pomoci naplnit výše uvedené cíle, je třeba detailně specifikovat kritéria, za kterých ji lze považovat za environmentálně udržitelnou. A to především z hlediska dobrého vybalancování produkční a mimoprodukční funkce rybníků a z hlediska vlivu na jakost vody, především na eutrofizaci.

Proto je třeba stanovit kritéria (např. hustota obsádky, druhové složení, věkové struktury, limity pro znečišťující látky, které vytékají z rybníků atd.), která zaručí, že podporu získají jen polointenzivní akvakultury, které budou environmentálně udržitelné.

Posudek SEA poměrně dobře identifikuje nedostatky koncepce a souhlasné stanovisko je doplněno sadou podmínek a doporučení (str. 104 -106), které pokládáme za klíčové a je třeba je důsledně vyžadovat.

Proto doporučujeme vydat souhlasné stanovisko pouze za stejných podmínek, které jsou stanoveny v posouzení vlivu koncepce na životní prostředí a zároveň za podmínky doplnění jasné definice udržitelné akvakultury a definice ekologicky šetrné polointenzivní akvakultury.

Vypořádání připomínky:

Absence kritérií udržitelné akvakultury v dokumentu VNSPA je důsledkem vývoje Společné rybářské politiky EU, neboť v jejím rámci, přestože je termín „udržitelná akvakultura“ užíván, dosud diskuse nad přístupem a stanovením technických kritérií nedošly ke konsensu. V kontextu ČR kde je rybářské hospodaření na rybnících vykonáváno několik staletí lze v jistém smyslu rovněž hovořit o udržitelné praxi, což však neznamená, že tato praxe s sebou nenese řadu environmentálních problémů, které se musí řešit. Hodnotitelé SEA proto upřednostnili identifikaci těchto problémů a návrhy pro jejich minimalizaci před podmiňováním schválení koncepce doplněním explicitní definice ve smyslu připomínky. Potřebnost stanovení technických kritérií pro udržitelnou, či ekologickou akvakulturu je nicméně v rámci doporučení SEA rovněž akcentována.

4. Národní památkový ústav:

Po prostudování nyní předloženého materiálu konstatujeme, že část našich připomínek a doporučení byla zpracována (viz stručný text str. 28 - Kulturní památky a str. 65 - Kulturní dědictví), avšak bez identifikace rizik. Materiál tak i nadále postrádá konkrétnější zpracování zájmů sledovaných státní památkovou péčí, včetně uvedení zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, v části sledovaného legislativního rámce. V posuzování sledovaných zájmů je i nadále zohledněno pouze vše, co se vztahuje k ochraně přírody. Cílem je udržitelnost konkurenceschopnosti produkčního rybníkářství ve stávajících místech a zavádění moderních intenzivních chovných systémů ryb. Mimo produkční funkce rybníků jsou zmíněny jen velmi okrajově. I nadále proto trvá naše

doporučení sladění ekonomického využití akvakultury a její infrastruktury doplněné o aspekty ochrany kulturního dědictví krajiny dle intencí zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (např. informace o existenci národního dokumentu - Koncepce památkové péče v ČR na léta 2011 - 2016, či zařazení tradičních postupů, technologií a ceremonií v produkčním rybářství, nebyla doplněna). Bez odezvy také zůstalo zapracování využití tradičních konstrukcí rybníků, které po staletí vytvářejí jedinečný obraz české kulturní krajiny, včetně zdůraznění nutnosti chápat prostor historických vodních ploch jako území s archeologickými nálezy (tak jak bylo podrobně uvedeno v předchozím odborném vyjádření NPÚ - viz text výše.

Z uvedených důvodů považujeme nyní předložený materiál- zveřejnění návrhu koncepce: „Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu“ za základ, který je nutné doplnit a rozpracovat v intencích uvedených v textu tohoto vyjádření. Připomínky ve výše uvedeném odborném vyjádření čj. NPÚ-310/58674/2013 ze dne 29. 8. 2013 doporučujeme zapracovat v plném rozsahu.

Vypořádání připomínek:

V návaznosti na připomínky vznesené k dokumentu oznámení koncepce byla problematika kulturního dědictví v dokumentaci SEA zohledněna mj. i převzetím částí doporučeného textu zaslaných připomínek. Vzhledem k obecnému charakteru a úzkému zaměření koncepce na podniky produkčního rybářství nicméně nebyla identifikována konkrétní rizika narušení kulturního dědictví, ke kterým by na úrovni detailu koncepce bylo třeba stanovovat opatření k minimalizaci negativních vlivů.

Poživatel koncepce MZe má za to, že vzhledem k vymezení cílů a účelu koncepce, jejíž obsah a zaměření vychází z ustanovení evropské legislativy není další doplňování problematiky ochrany kulturních památek a nehmotného dědictví do textu koncepce účelné. Zájmy chráněné dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, musí být zejména zohledňovány při řešení konkrétních projektů a v rámci konkrétního územního kontextu, tzn. na podrobnější úrovni než je řešena v předkládané koncepci.